

ΓΡΑΜΜΙΚΗ ΑΛΓΕΒΡΑ ΙΙ

ΠΡΟΧΕΙΡΗ ΔΟΚΙΜΑΣΙΑ 5

ΔΙΔΑΣΚΟΝΤΕΣ: Ν. Μαρμαρίδης- Α. Μπεληγιάννης

ΒΟΗΘΟΣ ΑΣΚΗΣΕΩΝ: Χ. Ψαρουδάκης

ΙΣΤΟΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ :

<http://users.uoi.gr/abeligia/LinearAlgebraII/LAII.html>

11 - 5 - 2012

Άσκηση 1. Να εξετασθεί αν οι παρακάτω απεικονίσεις ορίζουν εσωτερικό γινόμενο στον $\mathbb{R}$ -διανυσματικό χώρο $M_{n \times n}(\mathbb{R})$ των $n \times n$ πινάκων:

$$\langle -, - \rangle : M_{n \times n}(\mathbb{R}) \times M_{n \times n}(\mathbb{R}) \longrightarrow \mathbb{R}, \quad \langle A, B \rangle = \det(A \cdot B)$$

$$\langle -, - \rangle : M_{n \times n}(\mathbb{R}) \times M_{n \times n}(\mathbb{R}) \longrightarrow \mathbb{R}, \quad \langle A, B \rangle = \text{Tr}(A \cdot B)$$

$$\langle -, - \rangle : M_{n \times n}(\mathbb{R}) \times M_{n \times n}(\mathbb{R}) \longrightarrow \mathbb{R}, \quad \langle A, B \rangle = \text{Tr}(A + B)$$

$$\langle -, - \rangle : M_{n \times n}(\mathbb{R}) \times M_{n \times n}(\mathbb{R}) \longrightarrow \mathbb{R}, \quad \langle A, B \rangle = \det(A + B)$$

ΓΡΑΜΜΙΚΗ ΑΛΓΕΒΡΑ ΙΙ

ΠΡΟΧΕΙΡΗ ΔΟΚΙΜΑΣΙΑ 5

ΔΙΔΑΣΚΟΝΤΕΣ: Ν. Μαρμαρίδης- Α. Μπεληγιάννης

ΒΟΗΘΟΣ ΑΣΚΗΣΕΩΝ: Χ. Ψαρουδάκης

ΙΣΤΟΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ :

<http://users.uoi.gr/abeligia/LinearAlgebraI/ALAll.html>

11 - 5 - 2012

Άσκηση 1. Να εξετασθεί αν οι παρακάτω απεικονίσεις ορίζουν εσωτερικό γινόμενο στον $\mathbb{R}$ -διανυσματικό χώρο $M_{n \times n}(\mathbb{R})$ των $n \times n$ πινάκων:

$$\langle -, - \rangle_1 : M_{n \times n}(\mathbb{R}) \times M_{n \times n}(\mathbb{R}) \longrightarrow \mathbb{R}, \quad \langle A, B \rangle_1 = \det(A \cdot B)$$

$$\langle -, - \rangle_2 : M_{n \times n}(\mathbb{R}) \times M_{n \times n}(\mathbb{R}) \longrightarrow \mathbb{R}, \quad \langle A, B \rangle_2 = \text{Tr}(A \cdot B)$$

$$\langle -, - \rangle_3 : M_{n \times n}(\mathbb{R}) \times M_{n \times n}(\mathbb{R}) \longrightarrow \mathbb{R}, \quad \langle A, B \rangle_3 = \text{Tr}(A + B)$$

$$\langle -, - \rangle_4 : M_{n \times n}(\mathbb{R}) \times M_{n \times n}(\mathbb{R}) \longrightarrow \mathbb{R}, \quad \langle A, B \rangle_4 = \det(A + B)$$

Λύση. (1): Για την απεικόνιση $\langle -, - \rangle_1$ η συμμετρική ιδιότητα του εσωτερικού γινομένου ισχύει αφού $\langle A, B \rangle_1 = \det(A \cdot B) = \det(A) \cdot \det(B) = \det(B) \cdot \det(A) = \det(B \cdot A)$. Όμως γνωρίζουμε από τη Θεωρία Οριζουσών ότι γενικά δεν ισχύει ότι $\det(A + B) = \det(A) + \det(B)$ για πίνακες $A, B \in M_{n \times n}(\mathbb{R})$. Επομένως η απεικόνιση $\langle -, - \rangle_1$ δεν είναι εσωτερικό γινόμενο διότι αν $A_1, A_2, B \in M_{n \times n}(\mathbb{R})$, τότε γενικά:

$$\langle A_1 + A_2, B \rangle_1 = \det((A_1 + A_2) \cdot B) = \det(A_1 \cdot B + A_2 \cdot B) \neq \det(A_1 \cdot B) + \det(A_2 \cdot B) = \langle A_1, B \rangle_1 + \langle A_2, B \rangle_1$$

Για παράδειγμα, έστω

$$A_1 = \begin{pmatrix} 1 & 2 \\ 0 & 1 \end{pmatrix}, \quad A_2 = \begin{pmatrix} -1 & 0 \\ -3 & 2 \end{pmatrix} \quad \text{και} \quad B = \begin{pmatrix} 3 & 2 \\ 1 & -2 \end{pmatrix}$$

Τότε εκτελώντας τους πολλαπλασιασμούς βρίσκουμε ότι

$$\langle A_1 + A_2, B \rangle_1 = \det(A_1 \cdot B + A_2 \cdot B) = \det \begin{pmatrix} 2 & -4 \\ -6 & -12 \end{pmatrix} = -48$$

ενώ

$$\langle A_1, B \rangle_1 + \langle A_2, B \rangle_1 = \det \begin{pmatrix} 5 & -2 \\ 1 & -2 \end{pmatrix} + \det \begin{pmatrix} -3 & -2 \\ -7 & -10 \end{pmatrix} = -8 + 16 = 8$$

(2): Για την απεικόνιση $\langle -, - \rangle_2$ έχουμε:

•

$$\langle A, B \rangle_2 = \text{Tr}(A \cdot B) = \text{Tr}(B \cdot A) = \langle B, A \rangle_2$$

•

$$\begin{aligned} \langle A_1 + A_2, B \rangle_2 &= \text{Tr}((A_1 + A_2) \cdot B) = \text{Tr}(A_1 \cdot B + A_2 \cdot B) \\ &= \text{Tr}(A_1 \cdot B) + \text{Tr}(A_2 \cdot B) \\ &= \langle A_1, B \rangle_2 + \langle A_2, B \rangle_2 \end{aligned}$$

$$\langle \lambda A, B \rangle_2 = \text{Tr}(\lambda A \cdot B) = \lambda \text{Tr}(A \cdot B) = \lambda \langle A, B \rangle_2$$

- Για να είναι η απεικόνιση $\langle -, - \rangle_2$ εσωτερικό γινόμενο θα πρέπει να ισχύει και η τελευταία ιδιότητα, δηλαδή $\langle A, A \rangle_2 = \text{Tr}(A^2) \geq 0$ και $\langle A, A \rangle_2 = 0$ αν και μόνο αν $A = 0$. Έστω ο πίνακας

$$A = \begin{pmatrix} 0 & -1 \\ 1 & 0 \end{pmatrix}$$

Τότε $\langle A, A \rangle_2 = \text{Tr}(A^2) = -2 < 0$ και το $\text{Tr}(A) = 0$ ενώ ο πίνακας A δεν είναι ο μηδενικός. Άρα η απεικόνιση $\langle -, - \rangle_2$ δεν είναι εσωτερικό γινόμενο.

(3): Για την απεικόνιση $\langle -, - \rangle_3$ παρατηρούμε εύκολα ότι δεν ισχύει η τελευταία ιδιότητα. Έστω ο πίνακας

$$A = \begin{pmatrix} -1 & 1 \\ 0 & -1 \end{pmatrix}$$

Τότε $\langle A, A \rangle_3 = \text{Tr}(2A) = -4 < 0$ και άρα η απεικόνιση $\langle -, - \rangle_3$ δεν είναι εσωτερικό γινόμενο.

(4): Για την απεικόνιση $\langle -, - \rangle_4$ παρατηρούμε πάλι ότι δεν ισχύει η τέταρτη ιδιότητα. Έστω ο πίνακας

$$A = \begin{pmatrix} -2 & 4 \\ 0 & 1 \end{pmatrix}$$

Τότε $\langle A, A \rangle_4 = \det(A + A) = -8 < 0$ και άρα η απεικόνιση $\langle -, - \rangle_4$ δεν είναι εσωτερικό γινόμενο. $\square$

Παρατήρηση. Για τις παραπάνω απεικονίσεις, εκτός της $\langle \cdot, \cdot \rangle_2$, υπάρχουν και άλλες ιδιότητες, εκτός αυτών που αναφέρθηκαν στην Λύση, οι οποίες δεν ικανοποιούνται.